

kaldt saadanne Forhold, at det er blevet ønskeligt at foretage Forandringer i §§ 23—25, der omhandle Handelsforholdene og Handelschefens Ansættelse og Stilling. Ved nævnte Lov skabtes nemlig to lige-stillede Myndigheder, den administrerende Direktør og Handelschefen, hvis Opgaver næsten overalt gribe ind i hinanden; men Ansvaret falder til meget forskellige Sider, og dog forlanger man, at disse to Myndigheder skulle samvirke. Direktøren har særlig Ansvaret overfor Grønlænderne; det er hans Opgave at skaffe de bedste Livsvilkår for dem, ogsaa derved, at de holdes saa selvstændige som muligt og uafhængige af Handelen. Derimod falder Handelschefens Ansvar overfor den danske Statskasse, og han maa derfor søge at drage Fordelene dertil. Men i det lukkede Land med Monopolhandel, hvor Administration og Handel gribe ind i hinanden paa en ganske anden Maade end her, og hvor Sysselsættelse med begge Virksomheder ofte er forenet i en Person, vil en saadan Ordning med Nødvendighed fremkalde Forhold, der gøre Forandringer i Retning af mere Enhed ønskelige, idet det derved lettere vil blive muligt at tage berettiget Hensyn til begge Sider. Derfor har Udvalgets Flertal ogsaa søgt at fastslaa, at Handelschefens Virksomhed nærmest falder her i Danmark, og at han som Direktørens underordnede bliver raadgivende i selve Grønland. Ogsaa Hensynet til Tjenestemændene i Grønland maa gøre en Forandring i de bestaaende Forhold ønskelig, da de ved Lov af 27. Maj 1908 stilles overfor den vanskelige Opgave at tjene to Herrer, hvilket efter min Mening vel snarest vil føre, ikke netop til Ulydighed mod begge, men derimod til, at de søge at frigøre sig for Ansvaret overfor begge.

Som det fremgaar af Betænkningen, har Udvalget delt sig i to Mindretal og et Flertal. Mindretallenes Overvejelser have imidlertid ikke ført til, at de have stillet Ændringsforslag, og jeg skal derfor ikke komme ind paa at berøre deres Betænkninger. Flertallet derimod har sluttet sig til Tanken om mere Enhed i Styrelsen af de grønlandske Forhold og har stillet nogle Ændringsforslag, hvoraf særlig Ændringsforslag Nr. 4 til § 2 søger at fastslaa dette Forhold.

Jeg skal derefter gaa over til at nævne de enkelte Ændringsforslag.

Ændringsforslag Nr. 1 er stillet til § 1, 2det Stykke, 1ste Linie, hvor „den“ foreslaas ændret til „de“, „Inspektør“ til

„Inspektører“, medens i 2den Linie „Handelschefen“ udgaar. Disse Ændringer ere ønskede paa Grund af den Forandring, som indførtes i Grønland ved Loven af 27. Maj 1908, idet der derved blev foretaget en Omvæltning i den kommunale Styrelse ved Forstanderskabernes Afskaffelse og Indførelsen af Kommunalraad, hvori kun Grønlændere have Sæde. Saa store Forandringer maa jo afføde en Del Usikkerhed, som gør Inspektørens Indgriben nødvendig, og da Afstandene i Grønland ere saa store, Befolkningen saa spredt og Samfærdselsforholdene saa vanskelige, er det ønskeligt, at der kan være to Inspektører, en i Nord- og en i Syd-Grønland, for at fremme Afgørelserne. Dertil slutter sig Ændringsforslag Nr. 8, som forlanger § 3 opretholdt.

Ændringsforslag Nr. 2 til 3die Stykke, 1ste Linie, foreslaar „Ministerium“ ændret til „Minister“, idet Udvalget mener, at Afgørelserne fremmes og en hel Del Korrespondance undgaas, naar Direktøren har direkte Indstilling til vedkommende Minister, under hvem den paagældende Sag sorterer. — Ved Ændringsforslag Nr. 3 til 4de Stykke i § 1 indføres i 2den Linie efter Ordet „til“: „mindst hvert 3die Aar“ for at fastsætte en Tidsgrænse for, hvor ofte Inspektionsrejserne skulle ske.

Ændringsforslag Nr. 4 knytter sig til § 2, hvor 1ste Stykke foreslaas affattet saaledes: „Under Direktøren ansættes af Indrigsministeren efter Forhandling med Ministeren for Handel og Søfart en Handelschef, der særlig varetager Salget af de fra Grønland hjemsendte Produkter og Indkøbet af de Varer, om hvis Udsendelse til Grønland der er truffet Bestemmelse; han er i øvrigt Direktørens handelskyndige Raadgiver i Spørgsmaal, der vedrøre de grønlandske Forhold, navnlig Vareomsætningen ved Kolonierne og Besejlingen af Grønland“. Dette er i Virkeligheden Lovforslagets centrale Punkt, og som jeg allerede har bemærket i Indledningen, har Udvalget særlig haft sin Opmærksomhed henvendt paa at fastslaa den indbyrdes Stilling mellem Handelschefen og Direktøren.

Ændringsforslag Nr. 5 knytter sig til § 3. Det foreslaas, at 1ste Stykke affattes saaledes: „De nu bestaaende Embeder som administrerende Direktør for Kolonierne i Grønland og som Chef for den kgl. grønlandske Handel inddrages. Embedet som Handelens Pakhusforvalter kan i Tilfælde af Ledighed inddrages ved Bestemmelse, der tages paa Finansloven“.